

Zorgtechnologie

Lesbrief leerlingen tillift

De situatie van Alex

Alex is een leuke, goed uitziende jongeman van 21 jaar. Hij heeft zijn MBO afgerond en werkt bij een installatiebedrijf, waar hij waterpompen installeert bij bedrijven en particulieren. Alex heeft zijn rijbewijs en is in het bezit van een bus van de zaak. Hij heeft interesse in nieuwe technologie en duurzaamheid. Alex woont in een huis met 2 studievrienden en is recent op vakantie geweest in Zuid Spanje.

Tijdens deze vakantie heeft Alex een ongeluk gehad, waardoor hij zijn benen niet kan gebruiken. Waarschijnlijk heeft hij een dwarslaesie. Er zijn allerlei onderzoeken gaande in het ziekenhuis om te kijken of deze handicap tijdelijk of blijvend is. Alex zijn leven staat behoorlijk op zijn kop, maar gelukkig heeft hij goede vrienden om zich heen die met hem meedenken. Alex wil graag zijn dagelijkse bezigheden in huis weer oppakken.

Introductie

Wat is een passieve tillift?

Een passieve tillift wordt gebruikt wanneer je niet kan staan en ook niet met hulp van iemand of met actieve tillift. Of als dit te belastend is voor jou of de (mantel)zorger. In een passieve tillift wordt je opgetild met behulp van een tilband/tilmat. De passieve tillift is verrijdbaar en kan op de rem gezet worden.

Waarvoor wordt een passieve tillift ingezet?

Opdracht 1 – Situatie Alex

Alex heeft in overleg met zijn vrienden / huisgenoten een tillift gekocht, omdat hij denkt dat dit hem kan helpen met de diverse verplaatsingen, ook wel transfers genoemd.

Aan welke transfers kun je denken om de tillift in te zetten in zijn thuissituatie? (denk aan alle bewegingen van A naar B die je doet als je thuis bent, maar nu niet zelfstandig kunt doen.)

Opdracht 2 – Situatie Alex

Alex stelt de hulp van zijn vrienden erg op prijs, maar hij vindt het wel confronterend om een tillift te gebruiken. Omdat Alex geen gevoel heeft in zijn benen, moet je als helper extra alert zijn op eventuele verwondingen bijvoorbeeld door striemen als de tilmat niet glad onder zijn been ligt of oppassen dat het juk niet in zijn benen drukt. Daarbij vindt Alex de afhankelijkheidspositie ook wat vervelend. Stel dat hij valt....

Wat kunnen de vrienden van Alex doen om hem op zijn gemak te stellen voor het gebruik van de tillift?

Opdracht 3 – De voordelen van een passieve tillift

Een passieve tillift heeft een aantal voordelen.

Bekijk de video via de link of scan de QR code:

[Tilcentrum Diana HomeCare](#)

en schrijf 5 voordelen op van de passieve tillift uit het filmpje.

Wil je exact dezelfde lift zien (als bij het i_lab) met uitleg in het Duits?

Gebruik dan deze link of scan de QR code:

[myDIANA | Horcher Medical Systems](#)

Hoe gebruik je een passieve tillift?

Het werken met een passieve tillift vereist ook een goede houding. Les eerst de aanwijzingen door.

- 1 Maak gebruik van je lichaamsgewicht. Ga naar voren hangen als je duwt en naar achteren als je trekt.

- 2 Duw en draai nooit tegelijk; doe óf het een óf het ander.

- 3 Als je draait, loop dan zelf om het object heen en neem het in die beweging met je mee. Het object zal dan soepel om zijn as draaien. Laat het object nooit om jou heen draaien: je verwringt dan je rug. Probeer het maar eens met een vol winkelkarretje.

- 4 Plaats één van je voeten op het onderstel. Dat helpt bij het duwen. Bij een tillift is dat goed mogelijk. Als de wieltjes nog niet in de juiste richting staan, kun je ze op deze manier in de juiste rijrichting krijgen, zonder dat je met je armen hoeft te sjorren.

- 5 Beweeg gelijkmatig en rustig. Plotselinge bewegingen zijn slecht voor je lichaam en, in het geval van het manoeuvreren met een rolstoel of tillift, onplezierig voor de bewoner. Gebruik de 3-seconden-regel: neem altijd drie tellen de tijd om een kar rustig in beweging te krijgen. Dat is veel beter voor je lichaam.

- 6 "Keep 'm Rolling": vermijd veelvuldig stoppen en starten wanneer langere afstanden gereden moeten worden.*

Voordat je zelf gaat oefenen, bekijk je eerst het filmpje via deze link of scan de QR code over het gebruiken van een passieve tillift:

[Hoe gebruik ik een passieve tillift? | Vegro](#)

Opdracht 4 – Stappenplan situatie Alex

Je gaat nu oefenen met de passieve tillift.
Spreek met elkaar af wie welke rol op zich neemt:

- Rol 1:** **Verzorgert / bediening voor tillift**
Rol 2: **Cliënt**
Rol 3: **Helper links naast tillift**
Rol 4: **Helper rechts naast tillift**

Stappenplan

- Verzorgert:** Controleer of de accu in de tillift zit.
Verzorgert: Controleer of de noodstop niet ingedrukt is.
Verzorgert: Ga voor de tillift staan aan de kant van de afstandsbediening.
Verzorgert: (Normaal gesproken check je eerst de maat van de tilband voor de persoon S/M/L/XL) Check eerst een aantal zaken:
Zitten de baleinen erin? Zitten er beschadigingen in de tilband? Test ook of de afstandsbediening werkt (omhoog/naar beneden + poten in- en uit elkaar).
Cliënt: Zet een stoel op een ruime plaats neer en ga op de stoel zitten.
Verzorgert: Rijd de tillift naar de cliënt. **Wijd de poten kort** voor het voorrijden voor de stoel, werk ergonomisch (dus rijden, niet wrikken met de lift, trek/ duw met je lichaamsgewicht) en en zorg dat de poten nu wijd uit elkaar staan.
Verzorgert: Communiceer met je cliënt wat je gaat doen. Houd oogcontact en vraag of de cliënt het begrijpt.
Helper L + R: Breng de tilband achter de rug van de cliënt en begeleid het uiteinde onder zijn/haar been. Zorg ervoor dat de band niet gedraaid is en doe dit alles rustig en in overleg met de cliënt.
Verzorgert: Laat de arm van de tillift zakken tot de banden aangehaakt kunnen worden.
Helper L + R: Maak links en rechts de lussen vast aan de tilarm.
De lussen vanaf de schouders gaan aan de buitenkant van de tilarm.
De lussen tussen de benen gaan aan de binnenkant van de tilarm. (kantel eventueel het juk, ga niet trekken aan de tilband.)
Let op!: Gebruik voor alle 4 de lussen dezelfde kleur (of allemaal oranje of allemaal blauw).
Verzorgert: Controleer of de 4 lussen goed vast zitten.
Verzorgert: Spreek met je cliënt af dat je hem/haar gaat ophijsen uit de stoel.
Cliënt: Geef akkoord indien je vertrouwen hebt in de hijsopdracht.
Verzorgert: Hijs een klein stukje, totdat de banden op spanning staan (check!).
Hijs dan met de afstandsbediening de cliënt omhoog uit de stoel.

- Helper L + R:** Tijdens het hijsen blijf je naast de tillift staan, houd je oogcontact met je cliënt en let je op de lussen van de tilband.
- Verzorger:** Je rijdt de tillift naar de plek van bestemming (bijv. het hoog/laag bed). Zorg dat de cliënt boven het bed/stoel hangt.
- Verzorger:** Laat de cliënt nu voorzichtig naar beneden zakken.
- Helper L + R:** Tijdens het zakken blijf je naast de tillift staan en let je op de lussen van de tilband. **Kantel het juk naar lig** bij transfer naar bed voor je laat zakken. Houd je cliënt goed in het oog. Kijk of je de cliënt nergens bezeert met het juk. Kantel eventueel het juk verder.
- Verzorger:** Vraag of de cliënt stevig zit. Maak de lussen vervolgens los van de tilarm.
- Helper L + R:** Haal de tilband voorzichtig weg.
- Verzorger:** Sluit je gesprek af met de cliënt.

Opdracht 5 – Terugkijken

Overleg met elkaar over de handeling die je zojuist met elkaar hebt gedaan en beantwoord de volgende vragen:

Wat ging goed?

Wat zou je in het vervolg anders/beter kunnen doen?

Draai nu de rollen om en pas jullie verbeterpunten aan.

De helpers worden cliënt of verzorger, en de cliënt en verzorger worden helpers links en rechts. Op die manier heeft iedereen een keer kunnen oefenen als cliënt of als verzorger!

Wat vond je als cliënt prettig?

Opdracht 6 – Situatie Alex

Stel dat je minder afhankelijk wilt zijn en zelfstandig je in huis zou willen bewegen. Welke hulpmiddelen zijn er dan nog meer mogelijk?

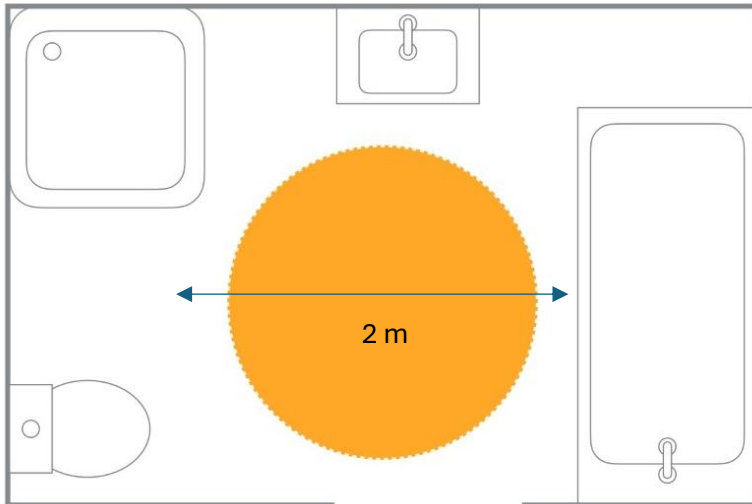
Bekijk ook dit filmpje: [\(1\) Lopen met dwarslaesie dankzij exoskelet van TU Delft | NU.nl - YouTube](#)

Wat zou jouw voorkeur hebben?

Opdracht 7 – Draaicirkel tillift

Bij het maken van een transfer met een tillift heb je in het midden van de kamer voldoende ruimte nodig om de draai te kunnen maken. Dit noem je de draaicirkel. Op het plaatje hieronder zie je een voorbeeld van de draaicirkel in de badkamer.

In de kamer van Alex moet voldoende ruimte zijn om de passieve tillift te gebruiken. Daarom moet de indeling worden veranderd. Jij gaat een schets maken van de slaapkamer van Alex. Zorg ervoor dat er voldoende ruimte is om aan beide kanten van het bed de draaicirkel met de tillift te maken. De diameter van de draaicirkel is 2 meter.

In de slaapkamer moeten de volgende dingen staan:

- Tweepersoonsbed
- Aan beide zijden een nachtkastje
- Kledingkast

Opdracht 8 : Reflecteren

Bij het tillen en verplaatsen van cliënten heb je verschillende vaardigheden en eigenschappen nodig. Hiermee heb je kunnen oefenen tijdens deze lesbrief. Geef in de tabel op het antwoordblad aan of jij deze vaardigheden en eigenschappen hebt. Leg ook uit waarom wel of niet.